

ligheden. Den tager sit Udgangspunkt i Aaret 1913, fordi denne udmærkede Undersøgelse af det svenske Erhvervsliv i det hele taget standser med Krigens Begyndelse. Undersøgelsen er offentliggjort i den Betænkning, der foreligger fra den nævnte Kommission.

En ganske tilsvarende Undersøgelse med samme Formaal, om end foretaget paa en lidt anden Maade, er foretaget for nylig for Norges Vedkommende. Den er foretaget af Docent, Dr. Ingvar Vedervang, en udmærket norsk Nationaløkonom, som ogsaa vil være den danske Offentlighed bekendt gennem det Foredrag, han i September Maaned holdt her i København paa det skandinaviske nationaløkonomiske Møde, et Foredrag, som behandlede de internationale handelspolitiske Problemer efter Krigen. Denne Undersøgelse er offentliggjort i det fjerde Hæfte for 1926 af Statsøkonomisk Tidsskrift, som udgives af den norske nationaløkonomiske Forening, og som svarer fuldstændig til det Tidsskrift, der udgives af den tilsvarende Forening her i Danmark. Ved de Undersøgelser og Beregninger, som Dr. Vedervang har foretaget, naar han virkelig til et Resultat, som han altsaa ikke er bange for at bringe til Offentlighedens Kundskab. Den økonomiske Byrde, som Industritolden i Norge lægger paa Befolkningen, opgør han efter en meget indgaaende Beregning, som han tilbyder at stille til det norske statistiske Centralbureaus Raadighed til enhver offentlig Undersøgelse, til ca. 140 Mill. Kr. for Aaret 1916.

Det var disse Forhold, der medførte, at jeg syntes, at det vilde være af Interesse — og jeg tror, at alle Parter vilde være vel tjent med det —, om man gjorde et Forsøg paa at gennemføre en tilsvarende Undersøgelse her i Danmark. Og der skete saa dette, at Industriudvalget gik ind paa at gennemføre dette Forsøg. Der ned-sattes et Udvalg, af hvilket jeg blev Medlem, og dette Udvalg planlagde Undersøgelsen og engagerede dertil to fremragende Statistikere, en Fuldmægtig i Statistisk Departement og en Fuldmægtig i Generaltolddirektoratet, for at have baade statistisk og toldmæssigt saa kyndig Medhjælp som overhovedet muligt. Og under Ledelse af Chefen for Det statistiske Departement blev da dette Arbejde gennemført og fremlagt af Udvalget i Industriudvalgets Plenum uden at være ledsaget af nogen som helst saglig Reservation.

Men saa snart det var kommet frem

for Industriudvalget, kom Reservationen, og Udvalgets Flertal besluttede da, at man ikke vilde være med til at offentliggøre denne Undersøgelse og ej heller den anden Undersøgelse, som blev foretaget om Toldens Beløb i Forhold til Vareværdien. Ingen af disse to Undersøgelser maatte fremlægges for Offentligheden. Dette indstillede man saa til Erhvervsministeriet, der sluttede sig hertil. Man fremhævede, at de foreliggende Undersøgelser var af foreløbig og ufuld-tændig Karakter, og Erhvervsministeriet traf da den Bestemmelse, at de ikke skulde fremlægges sammen med Udvalgsbetænkningen — denne Betænkning, som i øvrigt mærkværdigvis ikke foreligger endnu, og jeg tør maaske benytte Lejligheden til at spørge den højtærede Erhvervsminister om, hvornaar den kan foreligge. Den er jo afgivet allerede den 23. September, og jeg har det Indtryk, at den ikke er umiddelbart paa Trapperne endnu. Det vilde dog have været behageligt, om Rigsdagen havde haft denne Betænkning nu, da netop Erhvervsproblemet bliver skudt frem i Forgrunden.

Erhvervsministeriet tog altsaa det Standpunkt, at det ikke vilde offentliggøre disse to Undersøgelser, med den Begrundelse, som Udvalgets Flertal havde givet, en Begrundelse, som efter min Mening langt fra er fyldestgørende, ja, for det ene Arbejdes Vedkommende i Virkeligheden ganske intetsigende. Men det er selvfølgelig Erhvervsministeriets Sag at bestemme, hvad der skal offentliggøres af en saadan Betænkning.

Man fremhævede ogsaa den Gang fra forskellig Side, at disse to Undersøgelser vilde kunne fremlægges for et Rigsdagsudvalg; det kunde jo ikke tænkes, at man fra nogen Side vilde nægte et Rigsdagsudvalg Adgang dertil. Men det er alligevel det, der er sket, og navnlig mener jeg — og det er det, der har Interesse i denne Forbindelse —, at de Grunde, der anføres for ikke at fremlægge dem for et Rigsdagsudvalg, er ganske intetsigende. Dette ligger, forekommer det mig, i Sagens Natur for den ene Undersøgelses Vedkommende, den, som kun er en nøjagtig Kopi af en tilsvarende Undersøgelse, der blev fremlagt for et Rigsdagsudvalg i 1922, og som i dette Øjeblik foreligger fuldt udarbejdet, endog trykt.

Jeg kan ikke med min bedste Villie se, med hvilken Ret man skulde kunne begrunde Nægtelsen af at fremlægge en saadan Undersøgelse for et Rigsdagsudvalg, naar en ganske tilsvarende Undersøgelse har været forelagt et Rigsdagsudvalg for